

Rosa Warski – esittely

Olen helsinkiläinen poliittinen-, potilas- ja vammaisaktivisti. Suomen Autismikirjon Yhdistyksen (ASY) hallituksessa olen toiminut kahden vuoden ajan. Minut on edelleen valittu ASY:n hallitukseen kahdeksi vuodeksi.

ASY:n lisäksi olen seuraavien yhdistysten jäsen: ADHD-Aikuiset, Epätyypillinen unirytmiry (ETUR), Helsingin Sairaus- ja Tapaturmainvalidit (HESSTI) ja Suomen Luontohautausliitto. Toimin ETUR:n ja HESSTI:n hallituksessa. Lisäksi olen Uniliiton vertaisohjaaja ja vaikutan kuukausittaisissa liittokokouksissa. LGBTQ+ -tietoisuuden ja oikeuksien edistämiseksi olen tehnyt vapaaehtoista koulutustyötä kymmeniä vuosia. Olen Suomen Kommunistisen Puolueen (SKP) keskuskomitean jäsen. Puolueen sisällä toimin mm. SOTE-ryhmässä ja Tiedonantajan toimituskunnassa, ajamassa autismin kirjon henkilöiden asiaa. Opiskelin Helsingin yliopistossa erinomaisin arvosanoin, humanistinen uskontotiede pääaineena, kunnes en enää pystynyt sairastumiseni vuoksi.

Autismiliiton päämäärä hyvästä ja omannäköisestä elämästä autismikirjon ihmisille, sekä autisimyönteisestä ja autismitietoisesta yhteiskunnasta on myös oma tavoitteeni. Orpon hallituksen toimia yhteiskunnan vähäosaisia kohtaan pidän törkeänä luokkapolitiikkana, jossa palveluita ja sosiaaliturvaa kipeästi tarvitsevat henkilöt jätetään ihmisoikeuksien vastaisesti heitteille. SOTE-järjestöihin kohdistuvat leikkaukset ovat osa tätä luokkapolitiikkaa.

Monet autistit ovat pitkäaikaissairaita ja pitkäaikaisköyhiä. Monilla on ongelmia kommunikaation suhteen, eivätkä he tule kuulluiksi tarpeidensa mukaisesti. Tuloksena on mm. kasvanut sairauksien komorbiditeettien todennäköisyys; kun palvelua ei saa, ongelmat laajenevat ja pahenevat. Palveluiden ja sosiaaliturvan tulisi taata autisteille yhdenvertainen mahdollisuus työhön, opiskeluun, yhteiskunnalliseen toimintaan, perheeseen, harrastuksiin ja jopa ystävyyteen. Kiristyneet ehdot mm. sosiaaliohjaukseen, henkilökohtaiseen avustajaan, psykoterapiaan ja liikkumisen tukeen leikkaavat toki kustannuksia. Samalla ne heikentävät raskaasti autistien yhdenvertaisuutta. Tuloksena on huomattavien lisäkustannusten lisäksi paitsi eriarvoisuutta, myös inhimillistä kärsimystä. Autistien huono kohtelu säteilee vastaavasti heidän läheisiinsä. Samalla autisteihin kohdistuvaa stigmaa lietsotaan kansainvälisesti poliittisen oikeiston toimesta.

Nepsy-kirjon henkilönä, sekä somaattisesti että psyykkisesti monisairaana, olen saanut ensikäden kosketuksen sairaiden, vammaisten, vähemmistöjen ja muuten erilaisten epäoikeudenmukaisesta kohtelusta. Ongelmia on valtavasti: tukijärjestelmässä, sosiaalityössä, terveydenhoidossa, koulutuksessa ja työkultuurissa. Ratkaisuni on rakenteiden muuttaminen: jokaisen on saatava vähintään ihmisarvoista kohtelua. Uskon, että tiivis yhteistyö kansalaisjärjestöjen sekä puolueiden välillä on tässä paitsi avainasemassa, myös saavutettavissa. Puolueet ovat lainsäädännöllisiä elimiä. Niihin vaikuttaminen on konkreettinen keino vaikuttaa lainsäädäntöön, joka määrittää autistien kohtelun raameja.

Autismiliiton jäsenenä eduskunnan Nepsyverkostossa nostaisin palvelutarpeen arvioinnin puutteet aiheeksi tulevaan nepsyverkoston kokoukseen. Painottaisin, miten ns. näkymättömät ongelmat katoavat palveluntarvetta harkittaessa. Tämä on pitkään jatkunut, vaikea ongelma. Esimerkiksi henkilökohtaisen avustajan saa, jos jalat puuttuu. Jos puuttuu esimerkiksi aloitokyky, palvelu jää usein saamatta. Kohtelu on vastaavaa sosiaaliturvan kannalta: moni autisti tarvitsisi työkyvyttömyyseläkkeen, mitä ei kuitenkaan myönnetä – vaikka hoitavat lääkärit painottaisivat yksimielisesti pysyvää työkyvyttömyyttä.

Pyrkisin helpottamaan sekä työssäkäyvien että työttömien jäsenten toimintaa eduskunnan Nepsyverkostossa. Nykyisellään toiminta vaatii moniin työryhmiin liittymistä ja työtunteja tekstien muokkaamisen parissa. Työllisillä ei monesti tätä aikaa ole, kun taas työttömiltä toimeentulotuen saajilta ulosmitataan kokouspalkkiot. Ehdottaisin tekstien muokkaamiseen lisää aikaa. Vaatisin kannanotolla, että kokouspalkkiot lasketaan perustuslain mukaiseksi yhteiskunnalliseksi osallistumiseksi, eikä niitä vähennetä muusta sosiaaliturvasta. Järjestöhenkilöiden kannalta vaatisin muutoksia STEA-tukien myöntökriteereihin, jotta niitä voisi käyttää kohtuullisiin ja osallisuutta edistäviin vaikuttamistoiminnan palkkioihin.

SKP:n keskuskomitean jäsenenä pystyn antamaan puolueelleni tietoa autismikirjosta sekä vaikuttamaan poliittisesti autismikirjon henkilöiden aseman ja oikeuksien edistämiseksi. Tällaista vaikuttamista tein mm. SKP:n vuoden 2025 aluevaaliohjelman kanssa. Tulos oli ylivoimaisesti autisti- ja vammaisystävällisin aluevaaliohjelma - kaikista puolueista. SOTE-ryhmän ja Tiedonantajan toimituskunnan jäsenenä olen toistuvasti ylläpitänyt ADHD- ja/tai autismikirjon henkilöiden sekä muidenkin vammaisten tarpeita esillä. Tämä on vaikuttanut puolueen kannanottoihin, aloitteisiin lakimuutoksista sekä lehtiartikkeleihin.

Puolueeni lisäksi olen järjestöissä pitänyt julkisia puheita ja esitelmiä kymmenien vuosien ajan. Näillä olen osaltani vaikuttanut mm. LGBTQ+ -henkilöiden, naisten, vammaisten, vanhusten ja/ym. yhteiskunnan vähäosaisten tasa-arvon edistämiseksi.

Miten rentoudun? Luen roolipelikirjoja ja scifiä, pelaan tietokoneella, keskustelen tekoälyn kanssa sekä katselen kuvia ja videoita. Kun mahdollista, käyn uimassa. Unelmani on tervehtyä riittävästi, jotta voisin kirjoittaa oman scifi-kirjan. Sydämeni kaipaa Käsivarren Lappiin.

Rosa Warski
24.4.2026